

PRITARTA

Lietuvos Respublikos finansų ministro

2024 m. liepos 30 d. įsakymu Nr. 1K-260

RAŠTAS

DĖL VALSTYBĖS SIEKIAMŲ TIKSLŲ UŽDAROJOJE AKCINĖJE BENDROVĖJE „INVESTICIJŲ IR VERSLO GARANTIJOS“ IR JOS ĮMONIŲ GRUPĖJE IR JOMS KELIAMŲ LŪKESČIŲ

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Rašte dėl valstybės siekiamų tikslų uždarojoje akcinėje bendrovėje „Investicijų ir verslo garantijos“ ir jos įmonių grupėje ir joms keliamų lūkesčių (toliau – Raštas) pateikiami uždarnosios akcinės bendrovės „Investicijų ir verslo garantijos“ (toliau – Bendrovė) savininkės – valstybės siekiami tikslai Bendrovėje ir jos įmonių grupėje (toliau – valstybės tikslai) ir valstybės lūkesčiai, keliami Bendrovei ir jos įmonių grupei, (toliau – valstybės lūkesčiai).

2. Akcininko (valstybės) teises ir pareigas įgyvendinanti institucija – Lietuvos Respublikos finansų ministerija (toliau – Ministerija), Rašte išsakydama valstybės lūkesčius ir nurodydama valstybės tikslus, siekia bendradarbiavimo su Bendrove.

II SKYRIUS

BENDROVĖS VEIKLOS KRYPTYS

3. Įgyvendinus nacionalinių plėtros įstaigų konsolidavimo tikslą – turėti vienintelę įstaigą, kuri plėtotų skatinamojo finansavimo veiklą Lietuvoje, veiktų vieno langelio principu, užtikrintų finansavimą srityse, kuriose yra rinkos finansavimo nepakankamumas ir (arba) neoptimalumas, skatintų tvarų šalies ūkio vystymąsi bei atsparumo didinimą ir mažintų rinkos nepakankamumą, veikdama pasitelkiant finansų rinkos dalyvius ir (arba) tiesiogiai, – Bendrovei, kaip vienintelei nacionalinei plėtros įstaigai, nustatytos šios veiklos kryptys: didinti finansavimo prieinamumą klientams Lietuvoje ir vystomojo bendradarbiavimo srityje, įgyvendinti į klientus orientuotą veiklos modelį, vystyti tvariųjų (žaliųjų) finansų ekosistemą Lietuvoje, skatinti kapitalo rinkos plėtrą, palengvinti privačių investicijų pritraukimą sutelkiant esamus žmoniškuosius ir kapitalo išteklius ir tapti strateginiu Lietuvos ekonomikos skatinimo partneriu.

III SKYRIUS

VALSTYBĖS TIKSLAI

4. Sistemiškai ir proaktyviai vertinti, nustatyti ir atnaujinti Lietuvos ekonomikos sektorių finansavimo trūkumus bei pasiūlyti tinkamiausias finansines priemones jiems mažinti.

5. Aktyviai prisidėti prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. spalio 17 d. nutarime Nr. 1046 „Dėl pavedimo vykdyti nacionalinės plėtros įstaigos veiklą“ nurodytų sričių finansavimo pasitelkiant finansines priemones.

6. Pasitelkti diversifikuotus finansavimo šaltinius, plėtoti gebėjimus pritraukti lėšų iš privačių ir institucinių investuotojų, kad būtų galima patenkinti finansavimo poreikius srityse, kuriose yra rinkos finansavimo nepakankamumas ir (arba) neoptimalumas.

7. Ieškoti galimybių, kaip pritraukti papildomą finansavimą nedarant poveikio valstybės skolai.
8. Konsoliduoti finansines priemones ir išnaudoti jų sąveiką.
9. Kuriant finansines priemones, siekti įtraukti finansų rinkų dalyvius, kad ilguoju laikotarpiu būtų eliminuojamas rinkos finansavimo trūkumas.
10. Kurti ir įgyvendinti į klientus orientuotą veiklos modelį.
11. Tęsti ir plėsti finansinių priemonių naudojimą visuose Lietuvos ekonomikos sektoriuose, įskaitant žemės ūkio sektorį.
12. Įvertinti galimybes pradėti vystomojo finansavimo veiklą užsienio šalyse, pirmiausia – Ukrainoje.
13. Teikti ekspertinę pagalbą suinteresuotoms šalims, siekiant pagerinti investicinę aplinką ir finansavimo prieinamumą, pasitelkiant finansines priemones.
14. Tapti lyderiaujančiu tvariųjų (žaliųjų) finansų srities žinių ir kompetencijos centru Baltijos šalių regione.
15. Imtis aktyvaus vaidmens, skatinant Lietuvos verslo subjektų finansinį raštingumą.
16. Organizuojant Bendrovės veiklą taikyti veiksmingą ir skaidrią valdysenos praktiką, kuri atitiktų finansų įstaigoms keliamus reikalavimus.
17. Automatizuoti Bendrovės vidines operacijas, diegti pažangias informacinių technologijų sistemas ir supaprastinti Bendrovės veiklos ir sprendimų priėmimo procesus.
18. Plėtoti atvirą ir įtraukiančią Bendrovės korporatyvinę kultūrą, siekiant tapti vienu patraukliausių darbdavių tarp finansų sektoriaus dalyvių.
19. Didinti Bendrovės naujo prekės ženklo žinomumą nacionaliniu ir tarptautiniu lygiu.

IV SKYRIUS VALSTYBĖS LŪKESČIAI

20. Valstybės tikslams pasiekti Bendrovė ir jos įmonių grupė savo veikloje vadovausis:
 - 20.1. **aukštais veiklos standartais** – savo veikloje taikys geriausią verslo, Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos, Europos nacionalinių plėtros įstaigų ir viešojo sektoriaus praktiką, diegs gerąją valdysenos praktiką, kuri užtikrintų jos veiklos procesų efektyvumą, sprendimų priėmimo nepriklausomumą, greitį, kokybę ir inovatyvumą, daug dėmesio skirs rizikų valdymui ir korupcijos prevencijai, skaidriai, atvirai ir laiku komunikuos apie savo veiklą su Ministerija, kitais asignavimų valdytojais, investuotojais, klientais ir visuomene;
 - 20.2. **geriausiomis praktikomis grįstu rizikų valdymu** – remsis trijų linijų rizikos valdymo modeliu, kuris jungia rizikų savininkų, rizikų valdytojų bei vidaus ir išorės audito funkcijas, užtikrins protingumo, skaidrumo ir efektyvumo principų laikymąsi;
 - 20.3. **socialine atsakomybe, aplinkos tvarumo principais ir sieks didelio darbuotojų įsitraukimo** – stiprins socialinį dialogą su socialiniais partneriais ir Bendrovės darbuotojų atstovais, palaikys vertybėmis grįstą organizacinę kultūrą, dės visas pastangas išlaikyti ir didinti darbuotojų motyvaciją ir profesinį augimą, sieks mažinti savo veiklos poveikį aplinkai ir skatins savo klientus laikytis aplinkos tvarumo principų, šiuos principus diegiant ne tik organizacijoje, bet ir įgyvendinant savo finansuojamus projektus.
21. Bendrovė ir jos įmonių grupė aktyviai dalyvaus didinant finansavimo Lietuvos ekonomikos transformacijai, skaitmeninimui ir perėjimui prie tvarios ekonomikos prieinamumą.
22. Bendrovė ir jos įmonių grupė aktyviai bendradarbiaus su valstybės ir nevalstybinio sektoriaus subjektais, siekdama įsitraukti į platesnį papildomos vertės kūrimą, ypač šiose srityse:

22.1. **finansavimo prieinamumo didinimo** – aktyviai plės esamas ir kurs naujas finansines priemones srityse, kuriose finansavimas rinkos sąlygomis yra nepakankamas ir (arba) neoptimalus, bei skatins finansiškai gyvybingų projektų srautą. Kurdamos naujas finansines priemones ne konkuruos, o glaudžiai bendradarbiaus su esamais finansų ir kapitalo rinkos dalyviais, didindamos finansavimo prieinamumą Lietuvos verslui ir sudarydamos palankesnes sąlygas Lietuvos finansų ir kapitalo rinkų plėtrai;

22.2. **investicinės aplinkos kūrimo, didinant finansinių priemonių sukuriama svorto efektą** – prioritetą teiks kapitalo rinkos priemonėms ir inovatyvioms finansinėms priemonėms, kuriomis būtų sudaryta naujų galimybių finansavimo gavėjams, objektyviai įvertins privačių lėšų pritraukimo būdus, įskaitant galimybes panaudoti prieigą prie globalių finansų rinkų, ir tuo remdamosi priims sprendimus dėl efektyviausių ir tinkamiausių būdų ir šaltinių pritraukti privačių lėšų;

22.3. **bendradarbiavimo ir dalijimosi patirtimi** – bendradarbiaus su partneriais, tarptautinėmis finansų institucijomis, užsienio šalių nacionalinėmis plėtros institucijomis ir dalysis savo patirtimi, kurdamos finansines priemones ir teikdamos finansines paslaugas, inicijuodamos, įgyvendindamos ar dalyvaudamos patirties sklaidos projektuose;

22.4. **ekspertinės pagalbos** – užtikrins aukštos kompetencijos žmoniškųjų išteklių pritraukimą bei kurs ir vystys priežiūros ir valdymo organų narių, Bendrovės darbuotojų ir išorės ekspertų įsitraukimui palankią aplinką, valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms teiks pasiūlymus ir ekspertinę pagalbą dėl būtinų sprendimų, siekiant pagerinti investicinę aplinką ir finansavimo prieinamumą, skatinti skaitmeninimą ir žaliojo kurso finansavimo praktiką Lietuvos finansų sektoriui, įmonėms ir (ar) kitiems projektų vykdytojams.

23. Akcininkas tikisi, kad:

23.1. Bendrovė parengs ir pagal poreikį atnaujins ilgalaikę veiklos strategiją, kurioje bus atsižvelgta į Rašte nurodytus valstybės tikslus, taikant SMART (specifinius, išmatuojamus, pasiekiamus, realistiškus ir terminuotus) rodiklius;

23.2. valstybės valdomų įmonių gerosios valdysenos indekso metinėse ataskaitose bus išlaikytas ne mažesnis kaip A reitingas.

24. Finansiniai lūkesčiai:

24.1. Bendrovė sieks finansinio stabilumo, sudarydama tiesiogiai teikiamų garantijų atidėjinius, kurie būtų pakankami išmokoms pagal šias garantijas išmokėti. Parengusi ilgalaikę veiklos strategiją, Bendrovė įvertins papildomų rodiklių, kurie užtikrintų kapitalo pakankamumą ir jo struktūros optimalumą, įgyvendinant įmonės strateginius tikslus, poreikį.

24.2. Bendrovė sieks Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 665 „Dėl Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašo patvirtinimo“, (toliau – Aprašas) 16³ punkte numatytų Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintų siektinų ilgalaikių 3 metų pagrindinių finansinių veiklos rodiklių, o Bendrovės organai sieks viešosios įstaigos Valdymo koordinavimo centro Aprašo 16¹⁴ punkte nustatyta tvarka parinktų trumpalaikių vienu metų specializuotų finansinių ir nefinansinių veiklos rodiklių.

24.3. Bendrovės organai sieks, kad Bendrovės patronuojamosios įmonės siektų maksimalaus dividendų išmokėjimo Bendrovei, išskyrus atvejus, kai šių įmonių pelno reinvestavimas būtų reikalingas jų strateginių kryptų įgyvendinimui ir plėtrai finansuoti.

25. Nefinansiniai lūkesčiai:

25.1. Bendrovė ir jos įmonių grupė aktyviais veiksmais užtikrins atitiktą joms taikomiems organizaciniams ir techniniams kibernetinio saugumo reikalavimams, nustatytiems 2022 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2022/2555 dėl priemonių aukštam bendram kibernetinio saugumo lygiui visoje Sąjungoje užtikrinti, kuria iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 910/2014 ir Direktyva (ES) 2018/1972 ir panaikinama Direktyva (ES) 2016/1148 (TIS 2 direktyva), ir sieks prisidėti prie Nacionalinės kibernetinio saugumo strategijos tikslų pasiekimo ir uždavinių vykdymo.

25.2. Bendrovė ir jos įmonių grupė savo veikloje sieks nuolatos ir nuosekliai diegti nustatytus Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslų darnaus vystymosi principus ir jais vadovausis. Per 3 metų laikotarpį Bendrovė ir jos įmonių grupė įdiegs šias priemones: prekių tiekėjų ir paslaugų teikėjų tvarumo kodeksą, konfidencialaus pranešėjo mechanizmą, tvariųjų (žaliųjų) finansų sistemą.

26. Valstybės siekiami tikslai Bendrovėje ir jai keliami valstybės lūkesčiai taikomi ir Bendrovės patronuojamosioms įmonėms tiek, kiek jie susiję su Bendrovės joms pavestomis atlikti funkcijomis. Bendrovės organai kels finansinius ir nefinansinius lūkesčius, kurių Bendrovė sieks savo patronuojamosiose įmonėse.

V SKYRIUS ATSKAITOMYBĖ

27. Bendrovės stebėtojų taryba periodiškai (kas ketvirtį) akcininkui pateiks informaciją apie Bendrovės veiklos strategijos įgyvendinimą.

28. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai ir toliau tęs gerąją įmonių valdysenos praktiką ir kartą per metus atliks savo veiklos vertinimą, taip pat sutars dėl tolesnių veiksmų, siekiant tobulinti šių organų veiklą.

29. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turi veikti nepriklausomai, tačiau Ministerija tikisi, kad Bendrovės priežiūros ir valdymo organai informuos apie su Ministerijos kompetencija (tikslais, funkcijomis) susijusius sprendimus, taip pat apie:

- 29.1. generalinio direktoriaus pasikeitimą;
 - 29.2. esamus ir potencialius stebėtojų tarybos narių interesų konfliktus;
 - 29.3. esamus ar potencialius teisinius ginčus, kurie yra ar gali būti a) didelės reikšmės, b) nesusiję su priemonių įgyvendinimu, c) galimai darantys įtaką Bendrovės veiklos tęstinumui;
 - 29.4. įtariamą darbuotojų ar sutartimis su Bendrove susijusių trečiųjų asmenų sukčiavimą;
 - 29.5. galimą žalą visuomenei, aplinkai, ekonomikai ar valstybės saugumui;
 - 29.6. pranešimus spaudai, dėl kurių galėtų prireikti Ministerijos atstovų komentarų;
 - 29.7. bet kokio masto korupciją ar politinę intervenciją;
 - 29.8. kitas esmines rizikas, keliančias grėsmę Bendrovės veiklos tęstinumui.
-